

Pilot venstertijden op- en afstapvoorzieningen Oudezijds Voorburgwal

De programmamanager van het Programma Varen

Overwegende:

- dat burgemeester en wethouders met hun besluit van 16 juni 2020 (Gemeentebblad 2020, nummer 164960) de directeur van het cluster Ruimte en Economie mandaat hebben verleend om namens hen de bevoegdheden uit te oefenen als bedoeld in de Verordening op het binnenwater 2010;
- dat de directeur van het cluster Ruimte en Economie met zijn besluit van 1 juli 2020 (Gemeentebblad 2020, nummer 171094) de programmamanager van het Programma Varen ondermandaat heeft verleend om namens hem de bevoegdheden uit te oefenen als bedoeld in de Verordening op het binnenwater 2010;
- dat op 22 december 2022 de 'Nota overlast en overtoerisme' is vastgesteld;
- dat in deze nota maatregelen worden aangekondigd om de overlast in de drukste gebieden van de stad aan te pakken;
- dat de op- en afstapvoorzieningen voor vergunde passagiersvaart in het Wallengebied intensief worden gebruikt en zorgen voor veel overlast bij bewoners;
- dat het daarom nodig is om het gebruik van deze voorzieningen te beperken door het invoeren van venstertijden.

Gelet op het bepaalde in artikel 2.1.9 van de Verordening op het binnenwater 2010 (hierna: de verordening).

Brengt ter algemene kennis dat zij in het belang van het voorkomen van overlast,

Besluit:

- a. In te stellen een meerverbod voor alle schepen, met uitzondering van transportvaartuigen in de zin van artikel 1.1.1 van de verordening en waarvoor een exploitatievergunning is verleend als bedoeld in de verordening, voor het laden of lossen van vracht in de tijdsperiode tussen 20:00 uur en 10:00 uur, alsmede met uitzondering van passagiersvaartuigen in de zin van artikel 1.1.1 van de verordening en waarvoor een exploitatievergunning is verleend als bedoeld in de verordening, voor het kortstondig in- of uitstappen van passagiers in de tijdsperiode tussen 13:00 uur en 20:00 uur op de volgende locaties:
 - a. Oudezijds Voorburgwal ter hoogte van perceel 32;
 - b. Oudezijds Voorburgwal ter hoogte van perceel 197;
 - c. Oudezijds Voorburgwal ter hoogte van perceel 224.
- b. Dit verbod ter plaatse kenbaar te maken door het aanbrengen van borden conform verkeerstekens uit bijlage 7 van het Binnenvaartpolitiereglement, model A.5, met daarop rechtsonder in de rode band de tekst: 'Art. 2.1.9 VOB', alsmede model F2a en model F3 met het opschrift 'm.u.v. op/af passagiersvaartuigen (13-20h) en laden/lossen transportvaartuigen (20-10 h)'.
 - c. Voor de duur van deze pilot (1 mei 2024 – 1 oktober 2024) in te trekken het besluit van 4 mei 2018, Gemeentebblad 2018, nummer 93907.
 - d. Te bepalen dat dit besluit in werking zal treden op 1 mei 2024 en zal eindigen op 1 oktober 2024.

Motivering

Overwegingen

- In de 'Visie bezoekerseconomie in Amsterdam 2035' is opgenomen dat de gemeente Amsterdam de stad in al haar diversiteit graag deelt met bezoekers uit de hele wereld, maar dat ongeremde groei van de bezoekerseconomie een keerzijde heeft. De vraag is hoe een bezoekerseconomie positief kan bijdragen aan de stad, in plaats van een die er afbreuk aan doet.
- Deze visie, en de bijbehorende maatregelen, zijn nauw verbonden met het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2023.
- Eén van de aangekondigde maatregelen in de Aanpak Binnenstad 2023 is de 'pilot beperken op- en afstapvoorzieningen passagiersvaart Oudezijds Voorburgwal'. Met deze pilot wil de gemeente verkennen of de beperking van het gebruik van de drie openbare steigers op de Oudezijds Voorburgwal een positief effect zal hebben op overlast op de Wallen en spreiding van bezoekers over de stad.

- Het onderzoek "Toeristische draagkracht van wijken in Amsterdam in 2021" (Onderzoek en Statistiek, 2021) toont aan dat met name in het Wallengebied de leefbaarheid sterk onder druk staat.
- Op de drie openbare op- en afstapvoorzieningen aan de Oudezijds Voorburgwal worden toeristen actief benaderd (proppen) voor rondvaarten, vaak in combinatie met illegale reclame-uitingen. Dit leidt tot het samenkomen van groepen bezoekers op een van de drukste plekken van de stad en veroorzaakt overlast voor bewoners. Niet alleen vanwege het gedrag van een deel van de bezoekers, maar ook vanwege de grote aantallen bezoekers. Op drukke momenten, vooral in de zomer, is er vaak sprake van grote groepen mensen die zich allen een bepaalde richting op voortbewegen.
- De pilot is een belangrijke stap in het vinden van de juiste balans tussen toeristische draagkracht en minder overlast in het Wallengebied. Tijdens de looptijd van de pilot kunnen reders gebruik maken van de overige openbare op- en afstapvoorzieningen in de stad.

A. *Data overlast en drukte Pilot Oudezijds Voorburg*

De onderstaande cijfers geven inzicht in de ervaren overlast en het gebruik van de op- en afstapplekken op de Oudezijds Voorburgwal, ten opzichte van andere openbare op- en afstapplekken in Amsterdam. Hieruit blijkt dat de locaties op de Oudezijds Voorburgwal bovengemiddeld druk en overlast gevend. De keuze voor de pilot is niet direct gebaseerd op deze gegevens. De pilot vindt haar grondslag in het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2023 en de 'Visie bezoekerseconomie in Amsterdam 2035'. De pilot is één van de aangekondigde maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2023. De mate van drukte en ervaren overlast zijn wel zodanig dat de verwachting is dat het reguleren van gebruik door middel van de pilot kan bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid.

B. *Overlast*

Ervaren overlast kan gemeld worden via het SIG-systeem (14020 en meldingen.amsterdam.nl). Daarnaast bereiken signalen van bewoners de gemeente onder andere via ingezonden brieven en inspraakavonden. Voor de jaren 2022 en 2023 is het aantal SIG-meldingen op alle officiële openbare op- en afstapplekken met elkaar vergeleken. Op de op- en afstaplocaties op de Oudezijds Voorburgwal wordt ten opzichte van andere locaties veel overlast gemeld. De plek ter hoogte van de Damstraat (P050) is in beide jaren de plek met de meeste overlastmeldingen.

Tabel 1. Top 15 openbare op- en afstaplocaties met de meeste overlastmeldingen in 2022-2023

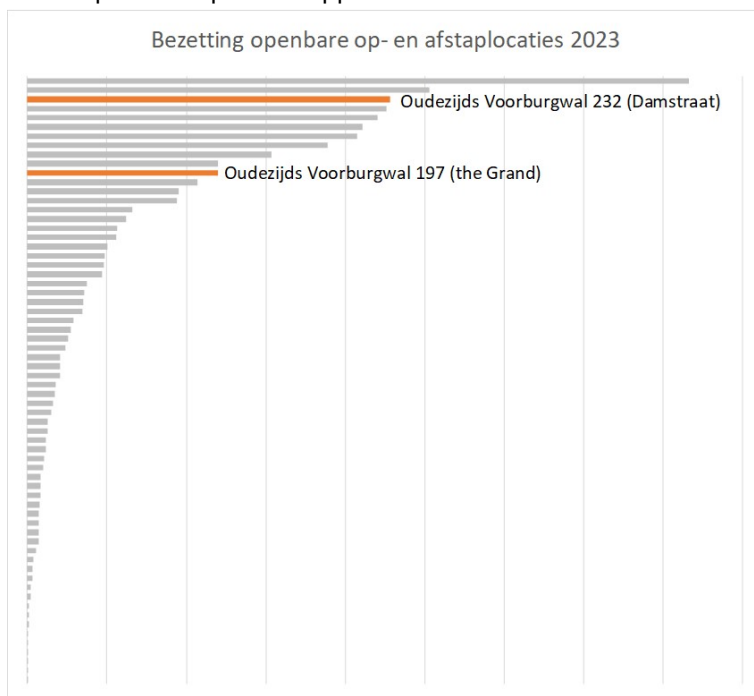
Locatie	2022	2023	Totaal
P050. Oudezijds Voorburgwal 232 (Damstraat)	73	39	112
P020. Keizersgracht 190-198	51	37	88
P035. Herengracht 386	66	9	75
P015. Prinsengracht 399	55	19	74
P051. Oudezijds Voorburgwal 197 (the Grand)	55	6	61
P042. Amstel 178-182	44	17	61
P037. Herenmarkt 83-85	47	8	55
P014. Prinsengracht 579	44	9	53
P016. Prinsengracht 323	45	7	52
P031. Amstel 212	46	4	50
P049. Oudezijds Voorburgwal 32 (de Prael)	29	20	49
P025. Entrepotdok 37-39	18	20	38
P013. Prinsengracht 438	25	13	38
P017. Prinsengracht 261 (Anne Frankhuis)	34	4	38
P030. De Hermitage	32	6	38

C. *Drukke (bezettingsgraad)*

De op- en afstapplekken zijn onder te verdelen in locaties die voor ieder passagiersvaartuig met een exploitatievergunning toegankelijk zijn (openbare op- en afstapplekken) en locaties die exclusief worden gebruikt door bepaalde reders waarmee de gemeente afspraken heeft gemaakt over het gebruik ('exclusieve' op- en afstapplekken).

In onderstaande figuur (figuur 1) is de bezettingsgraad van alle openbare op- en afstapplekken in 2023 weergegeven. Bezettingsgraad geeft aan hoe vaak tenminste één vaartuig gebruik maakt van de locatie. De op- en afstapplekken op de Oudezijds Voorburgwal behoren tot de meest intensief gebruikte openbare plekken. De op- en afstapplekken op de Oudezijds Voorburgwal stonden

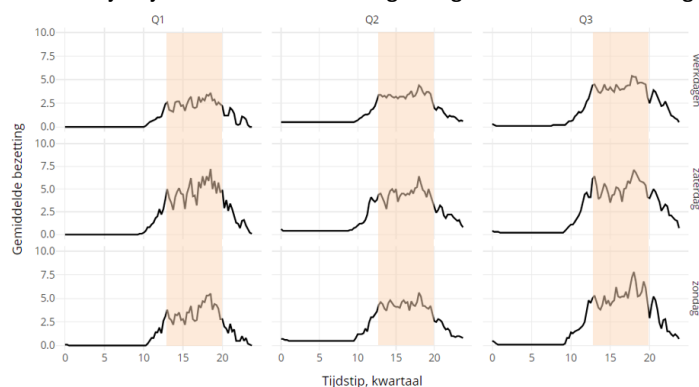
in 2023 op plek 3 en 11 van de meest bezette plekken. In Amsterdam wordt gebruik gemaakt van ca. 80 openbare op- en afstapplekken.

Figuur 1 . Bezetting van alle openbare op- en afstapplekken in 2023, van hoge naar lage bezetting. Bezetting is berekend op basis van verkeersdata (AIS). In de figuur wordt het totale aantal momenten (per kwartaal) per locatie getoond waarop tenminste één vaartuig aanwezig was.

D. Drukke en venstertijden

Er is ook in beeld gebracht op welk tijden de op- en afstapplekken meest worden gebruikt. Uit onderstaande figuur (figuur 2) kan worden afgelezen dat de piek op locatie P050 (ter hoogte van de Damstraat) zich op of rond 18:00 uur bevindt; het gebruik start rond 10:00 uur en is rond 23:00 uur voorbij. Tijdens het weekend ligt de gemiddelde bezetting van de steiger hoger.

Figuur 2 . Bezetting van plek P050, ter hoogte van de Damstraat, verdeeld over de dag in 2023. De gemiddelde bezetting is uitgesplit in werkdagen (boven), zaterdagen (midden) en zondagen (onder) en per kwartaal (Q1: links; Q2: midden; Q3: rechts). Op de x-as is het uur van de dag te zien. De gekleurde vlakken geven de venstertijden aan waarbinnen de plekken gebruikt mogen worden.

E. Handhaving

Ter voorkoming van overlast en drukte en om deze twee zaken terug te dringen zijn er handhavingsacties geweest die helaas onvoldoende effect hebben gehad. Naast de gebruikelijke handhaving als waarschuwen, zijn er bijvoorbeeld stewards ingezet. Daarnaast is de handhavingscapaciteit beperkt gelet op alle opgaven in de stad. Het is ondoenlijk en ook niet goed uit te leggen om een onevenredig groot deel van de beschikbare handhavingcapaciteit in te zetten voor de overlast en drukte op de drie openbare op- en afstapvoorzieningen aan de Oudezijds Voorburgwal.

F. Conclusie

- Er is sprake van een overlast en drukte op onderhavige drie op- en afstapplekken aan de Oudezijds Voorburgwal, waar alleen handhaving niet de oplossing is.
- Het instellen van een pilot waarbij gewerkt wordt met venstertijden heeft als doel de overlast en drukte te verminderen, kennis op te doen en de verschillende mogelijkheden toetsen in de praktijk. Er zal dan ook tussentijds – naar verwachting medio juli 2024 – een beoordeling plaatsvinden, wat eventueel een andere invulling van de pilot mogelijk maakt. Naar verwachting zal in oktober 2024 een eindevaluatie plaatsvinden.
- Er is voor gekozen om venstertijden in te stellen. Daardoor blijft het huidige gebruik deels mogelijk maar wordt overlast en drukte teruggedrongen. Buiten de venstertijden is het verboden om van de steigers gebruik te maken.
- De venstertijden worden vastgesteld op de tijden tussen 13:00 uur en 20:00 uur. Uit het voorenstaande blijkt dat deze tijden kunnen worden gezien als de drukste uren waarbij de steigers het intensiefst worden gebruikt. Door deze tijden te hanteren worden de gebruikers tegemoetgekomen, maar zullen bewoners na 20:00 uur – in de avonduren wanneer de meeste bewoners thuis zijn – geen drukte en overlast ervaren op de desbetreffende locaties.
- Ten slotte kunnen de steigers gebruikt blijven worden voor het laden en lossen van vracht. De ervaren overlast en drukte heeft geen betrekking op dit laden en lossen.

Amsterdam, 25 april 2024

het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

namens hen,

W.E. Meijburg

Programmamanager Varen

Bezwaar maken

U kunt bezwaar maken tegen dit besluit binnen zes weken na de bekendmaking.

Uw bezwaarschrift moet in elk geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres en telefoonnummer;
- de datum;
- het kenmerk en een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt*;
- de gronden voor uw bezwaar.

* U kunt in plaats hiervan ook een kopie van het besluit toevoegen aan uw bezwaarschrift.

Online bezwaar maken

Ga hiervoor naar www.amsterdam.nl/bezwaar/jb. U logt in met eHerkenning of uw DigiD.

Bezwaar maken per post

U kunt uw ondertekende bezwaarschrift sturen naar:

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam

Het Juridisch Bureau

Postbus 483

1000 AL Amsterdam

Voorlopige voorziening

De uitkomst van dit besluit geldt ook tijdens de bezwaarperiode. U kunt naast uw bezwaarschrift een voorlopige voorziening aanvragen bij de Rechtbank Amsterdam. Kijk voor meer informatie op www.rechtspraak.nl.